

адамити и исихасти. Мимо това, въ основаването на черкви и мънастири, видна роля сѫ играли и близките при тѣхъ извори, обръщани на аязми — светени води. Днесъ при всѣки мънастир има подобни извори-чешми, „святостъта“ на водата у които не е обявявана за такава произволно и безразборно, но винаги въ свързка съ извѣстно „чудо“ или друго явление, имащо корени въ наелектризираната вѣра на благочестиви или побѣлѣли вѣрующи, дори и въ тѣхните видения и присънявания¹⁾. Сливенъ и околността изобилстватъ съ такива извори — аязми.

Отъ сливенските аязми, като споменъ на старите мънастири тукъ, на първо място иде тая надъ Кешишликъ, нарѣчена Кръстовка, защото се чествува на Кръстовъ день, 14 септември. Да ли това е първоначалното й име — не е извѣстно. Но безспорно е, че тя е била въ общностъ съ разсипания подъ нея мънастир, развалините на който и до днесъ се наричатъ Кешишликъ, което име, прѣведеното отъ турски на български, значи: място на монаси. Прѣдполагамъ, че тукъ се е намиралъ най-важниятъ отъ сливенските мънастири. На срѣдъ Бармука, надъ самия градъ, е аязмата Св. Георги, чествувана на Георгийовъ день, 23-ий априлъ. Тукъ сѫ личели развалини на черква или параклисъ, и вѣроятно, тая аязма ще е била такава на другъ сливенски мънастир, днесъ съ съвсѣмъ затрити основи и закрито име. Той ще се е намиралъ подъ нея, при склоновете на Бармукъ, и вѣроятно е, че посочваните слѣди на нѣкаква си черква при старите тукъ еврейски гробища, около Пашовото дѣвическо у-ще, да съвпадатъ въ основите на тоя неизвѣстенъ мънастир. Споменътъ отъ него е тѣй забравенъ, че даже не се знае и сѫщинското име на посочваната „черква“. Едни я наричатъ Св. Анастасия, други — Св. Атанасъ. По-скоро първото,

¹⁾ Експлоатиранията съ подобни, повечето пѫти невинни и не-принудени, „видения“ и „общения съ Бога“ сѫ били намѣстни безбожни и безнравственни. Особено прѣзъ робството, дѣлбочайшето ни невѣжество даде още по-голѣма храна на изумителната развала и осветено разбойничество на фанариотските пастири. За шарлатанството на грѣцките мънастирски братя, на тѣхните агенти — тѣй нарѣчените таксидиоти, най-илюстровано пише стариятъ Д-ръ Селимински. Запис. I. 39, 45—46 и т. н.